

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO NR. 4D-2024/2-1325 PRIEŠ VILNIAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2025-02-04 Nr. PA-11
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė 2024 m. gruodžio 2 d. gavo X (toliau – Pareiškėja) skundą dėl Vilniaus rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) administracijos atsakingų pareigūnų veiksmų (neveikimo), iki šiol nepateikus atsakymų į Pareiškėjos 2024 m. rugsėjo 9 d. prašymą (registracijos Nr. A34(1)-8804) ir pakartotinai el. paštu 2024 m. spalio 9 d. ir 2024 m. lapkričio 4 d. siųstus kreipimusis (priminimus), kad atsakymas į 2024 m. rugsėjo 9 d. prašymą vis dar nėra pateiktas (toliau – Skundas).

2. Pareiškėja Skunde nurodo:

2.1. „2024 m. rugsėjo 8 d. kreipiausi į Vilniaus rajono savivaldybės administraciją dėl informacijos pateikimo (raštas pridedamas). Rašto registracijos numeris savivaldybėje yra A34(1)-8804.“

2.2. „Spalio 9 d. pakartotinai kreipiausi į savivaldybę primindama dėl nepateikto atsakymo ir prašydama informuoti, kada galiu tikėtis jį gauti.“

2.3. „Lapkričio 4 d. siunčiu papildomą priminimą įtraukiant vadovybę, po kurio tik gavau skambutį, kad informacija peržiūrėta ir statybos leidimai visi yra, tačiau paaiškinus, kad prašau informacijos apie skirtingus statybos etapus ir kas konkrečiai teikė dokumentus skirtinguose etapuose (suprantu, kad kai privatus asmuo jos gauti negaliu, bet mane tenkintų ir indikacija, jog tai buvo privatus asmuo) ir paprašius tai pateikti raštu gavau patikinimą, kad bus atsakyta, tačiau atsakymo taip ir negavau“ (šių ir kitų citatų kalba netaisyta).

3. Pareiškėja Seimo kontrolierės prašo „[...] ištirti situaciją dėl mano paklausimo ir savivaldybės neveiklumo, ir kaip laikomasi įstatymo pateikti atsakymus į paklausimus per 20 d. d.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė, gavusi Pareiškėjos Skundą, siekdama išsiaiškinti Skundo aplinkybes, 2024 m. gruodžio 12 d. raštu Nr. 4D-2024/2-1325/3D-2414 dėl informacijos ir ją patvirtinančių dokumentų gavimo kreipėsi į Savivaldybės merą, prašydama pateikti atsakymus į klausimus.

5. Savivaldybės meras 2025 m. sausio 8 d. raštu Nr. S-118(4.6 Mr) (Seimo kontrolierių įstaigoje raštas gautas 2025 m. sausio 8 d., reg. Nr. 1D-42) pateikė toliau nurodytą informaciją:

5.1. Į klausimą (prašymą): „kuriam (-iems) pareigūnui (-ams) buvo pavesta nagrinėti Pareiškėjos 2024 m. rugsėjo 9 d. prašymą (registracijos Nr. A34(1)-8804); kuo vadovaujantis Savivaldybėje nagrinėjami asmenų prašymai“, Savivaldybė atsakė:

„Pareiškėjos X (toliau – Pareiškėja) 2024 m. rugsėjo 9 d. prašymą (Savivaldybėje reg. Nr. A34(1)-8804) „Dėl informacijos apie statinius <...> pateikimo“ (toliau – Prašymas) buvo pavesta nagrinėti Savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo (vyr. architekto) skyriaus vyr. specialistui V. B. (pridedamas išrašas iš Savivaldybės Dokumentų valdymo sistemos).

Asmenų prašymai Savivaldybėje nagrinėjami vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatomis, Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nuostatomis ir Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo Vilniaus rajono savivaldybės administracijoje ir jos padaliniuose taisyklių, patvirtintų Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. A27(1)-1830, nuostatomis.

Pabrėžtina, kad Savivaldybė nagrinėja prašymus atsižvelgdama į jų turinį, neviršydamas teisės aktais suteiktą įgaliojimą. [...]. Informuojame, kad siekiant paspartinti Prašymo nagrinėjimą Pareiškėjai telefonu Architektūros ir teritorijų planavimo (vyr. architekto) skyriaus vyr. specialistas V. B. suteikė preliminarią informaciją Prašyme nurodytais klausimais. 2024 m. gruodžio 27 d. Pareiškėjai buvo pateiktas raštiškas atsakymas Nr. A33(1)-15108 į Prašymą (pridedamas).“

5.2. Į klausimą (prašymą): „kuriam (-iems) pareigūnui (-ams) buvo pavesta nagrinėti 2024 m. spalio 9 d. ir 2024 m. lapkričio 4 d. kreipimasis; ar buvo pagal juos pradėta administracinė procedūra, jeigu ne, dėl kokių priežasčių“, Savivaldybė atsakė:

„Pareiškėjos 2024 m. spalio 9 d. (Savivaldybėje gauta elektroniniu paštu, neregistruota) ir 2024 m. lapkričio 4 d. (Savivaldybėje gauta elektroniniu paštu, neregistruota) kreipimaisi (toliau – Kreipimaisi) buvo nukreipti nagrinėti Savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo (vyr. architekto) skyriaus vyr. specialistui V. B. (pateikta ne per Savivaldybės Dokumentų valdymo sistemą). Paklausėjos Kreipimuose buvo pakartotinai prašoma pateikti informaciją pagal 2024 m. rugsėjo 8 d. rašte pateiktą paklausimą.“

5.3. Į klausimą (prašymą): „pateikti išsamų ir motyvuotą paaiškinimą, kokių konkrečių veiksmų buvo imtasi, nagrinėjant Pareiškėjos 2024 m. rugsėjo 9 d. prašymą, papildomai pateiktus 2024 m. spalio 9 d. ir 2024 m. lapkričio 4 d. kreipimasis; jeigu prašymas, kreipimaisi nebuvo nagrinėjami iš esmės, motyvuotai paaiškinti, dėl kokių priežasčių“, Savivaldybė atsakė:

„Pareiškėjos Prašymas nebuvo tiesiogiai susijęs su Savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo (vyr. architekto) skyriaus vyr. specialisto V. B. kuruojamais klausimais. Architektūros ir teritorijų planavimo (vyr. architekto) skyriaus vyr. specialistas V. B. kreipėsi tarnybinės pagalbos į Savivaldybės administracijos Statybos skyrių. Nagrinėjant Pareiškėjos paklausimą „Kreipiuosi į Vilniaus raj. savivaldybės Architektūros ir teritorijų planavimo skyrių prašydama pateikti trūkstamus duomenis apie žemiau išvardintų objektų (dominančių objektų planas pridedamas) statytojus, projektuotojus, projektų vadovus ir kitus su statybomis susijusius fizinius ir juridinius asmenis, kadangi informacija apie juos nėra paskelbta arba paskelbta nepilnai infostatyba.planuojustatu.lt“ buvo išsiaiškinta, kad Prašyme minėtuose žemės sklypuose statybos leidimai yra galiojantys ir visuomenei yra laisvai prieinami duomenys apie statybą leidžiančius dokumentus. Su viešinama informacija apie statomus statinius galima susipažinti prisijungus prie Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinės sistemos „Infostatyba“ interneto svetainėje www.planuojustatau.lt. Pareiškėja telefonu buvo informuota, kur galima gauti viešai prieinamą informaciją apie statomus statinius bei duomenis apie statybą leidžiančius dokumentus. Kadangi dalis prašomos informacijos negali būti viešinama, atsakymas raštu nebuvo pateiktas laiku, nes specialistas, pateikęs informaciją telefonu, pradžioje manė, jog Pareiškėjai toks atsakymo būdas į jos Prašymą yra tinkamas ir Pareiškėjai aiškus bei priimtinas. Tik gavus pakartotiną Kreipimąsi, tapo aišku, kad Pareiškėjai atsakymas telefonu yra netinkamas. 2024 m. gruodžio 27 d. Pareiškėjai buvo pateiktas raštiškas atsakymas Nr. A33(1)-15108 į Prašymą.“

5.4. Į klausimą (prašymą): „ar buvo pratęsti prašymo, kreipimūsi nagrinėjimo terminai; jeigu taip, informuoti, kada ir dėl kokių priežasčių tai buvo atlikta, taip pat nurodyti, ar apie prašymo, kreipimūsi nagrinėjimo terminų pratęsimą teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais buvo informuota Pareiškėja (jeigu taip, nurodyti, kada ir koku būdu informuota Pareiškėja); jeigu Pareiškėja nebuvo informuota, motyvuotai paaiškinti, kodėl tokių veiksmų nebuvo imtasi“, Savivaldybė atsakė:

„Informuojame, kad Prašymo ir Kreipimūsi nagrinėjimo terminai nebuvo pratęsti. Atsakymas raštu nebuvo pateiktas, nes specialistas, pateikęs informaciją telefonu, manė, jog Pareiškėjai toks atsakymo būdas į jos Prašymą yra tinkamas ir Pareiškėjai aiškus bei priimtinas.“

5.5. Į klausimą (prašymą): „ar teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais buvo pateiktas atsakymas į Pareiškėjos 2024 m. rugsėjo 9 d. prašymą, taip pat į papildomai pateiktus Pareiškėjos 2024 m. spalio 9 d. ir 2024 m. lapkričio 4 d. kreipimusis; jeigu ne, motyvuotai paaiškinti, kodėl; pateikti atsakymus pagal turinį“, Savivaldybė atsakė:

„Atsakymas į Pareiškėjos Prašymą nebuvo pateiktas teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais, kadangi Pareiškėja buvo informuota telefonu. Atsakymas raštu nebuvo pateiktas, nes specialistas, pateikęs informaciją telefonu, manė, jog Pareiškėjai toks atsakymo būdas į jos Prašymą yra tinkamas ir Pareiškėjai aiškus bei priimtinas. Supratus, jog Pareiškėjai atsakymas telefonu yra netinkamas, 2024 m. gruodžio 27 d. Pareiškėjai buvo pateiktas raštiškas atsakymas Nr. A33(1)- 15108 į Prašymą.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

6. Lietuvos Respublikos teisės aktai

6.1. *Seimo kontrolierių įstatymo 2 straipsnio „Pagrindinės šio įstatymo sąvokos“ 1 dalis* – „Biurokratizmas – tokia pareigūno veika, kai vietoj reikalų sprendimo iš esmės laikomasi nereikalingų ar išgalvotų formalumų, nepagrįstai atsisakoma spręsti pareigūno kompetencijai priklausančius klausimus, vilkinama priimti sprendimus ar atlikti savo pareigas bei kitaip blogai ar netinkamai valdoma (atsisakoma informuoti asmenį apie jo teises, sąmoningai pateikiamas klaidinantis ar netinkamas patarimas ir t. t.). Biurokratizmu taip pat laikomas toks pareigūnų darbas, kai nevykdomi arba blogai vykdomi įstatymai ar kiti teisės aktai.“

6.2. Vietos savivaldos įstatymo:

6.2.1. *3 straipsnio „Pagrindinės šio įstatymo sąvokos“ 3 dalis* – „Meras – savivaldybės vykdomoji institucija (savivaldybės vadovas), turinti savivaldybės valdžios ir viešojo administravimo įgaliojimus, atsakinga už įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir savivaldybės tarybos sprendimų tiesioginį įgyvendinimą.“

6.2.2. *4 straipsnis „Vietos savivaldos principai“* – „Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra: [...] 5) teisėtumo. Savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais.“

6.2.3. *27 straipsnio „Mero įgaliojimai“ 2 dalis* – „Meras: [...] 8) kontroliuoja ir prižiūri savivaldybės viešojo administravimo institucijų, įstaigų ir įmonių vadovų veiklą, kaip jie įgyvendina įstatymus, Vyriausybės nutarimus ir savivaldybės tarybos sprendimus.“

6.2.4. *34 straipsnio „Savivaldybės administracijos direktorius“ 6 dalis* – „Savivaldybės administracijos direktorius: [...] 2) organizuoja savivaldybės administracijos darbą [...], atsako už vidaus administravimą savivaldybės administracijoje; 3) įstatymų nustatyta tvarka priima į pareigas ir iš jų atleidžia savivaldybės administracijos valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartį, seniūnijų – biudžetinių įstaigų – vadovus – seniūnus, atlieka kitas Valstybės tarnybos įstatymo ir savivaldybės tarybos jam priskirtas personalo valdymo funkcijas; [...] 10) kaip įstaigos vadovas, pats vykdo mero suteiktus įgaliojimus ir atlieka kitus tiesioginius mero pavedimus arba įstatymų nustatytais atvejais paveda tai atlikti kitiems savivaldybės administracijos valstybės tarnautojams.“

6.3. Viešojo administravimo įstatymo:

6.3.1. *2 straipsnio „Pagrindinės šio įstatymo sąvokos“ 2 dalis* – „Administracinė procedūra – pagal šį įstatymą viešojo administravimo subjekto atliekami privalomi veiksmai nagrinėjant skundą apie viešojo administravimo subjekto veiksmais, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padarytą asmens, nurodyto skunde, teisių ir teisėtų interesų pažeidimą ir priimant dėl to administracinės procedūros sprendimą.“

6.3.2. *3 straipsnis „Viešojo administravimo principai“* – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: [...] 4) įstatymo viršenybės. Šis principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais.“

6.3.3. *10 straipsnio „Administracinių sprendimų priėmimas“ 4 dalis* – „Viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos. Jeigu prašymas ar skundas gautas po darbo valandų, poilsio ar šventės dieną, jo gavimo diena laikoma po jos einanti darbo diena. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, viešojo administravimo subjektas šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie tokį termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys.“

6.3.4. *11 straipsnio „Prašymų ir skundų administraciniam sprendimui priimti pateikimas ir nagrinėjimas“ 1 dalis* – „Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.“

6.3.5. *14 straipsnis „Administracinio sprendimo apskundimas“* – „Asmuo turi teisę apskusti viešojo administravimo subjekto priimtą administracinį sprendimą ar kitokį viešojo administravimo subjekto atsakymą į asmens prašymą ar skundą arba veiksma (neveikimą), taip pat viešojo administravimo subjekto vilkinimą atlikti jo kompetencijai priskirtus veiksmus šio įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo administracinio sprendimo ar atsakymo įteikimo (paskelbimo) asmeniui šio įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka dienos ar veiksmo (neveikimo) arba vilkinimo paaiškėjimo asmeniui dienos tam pačiam viešojo administravimo subjektui arba aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, arba kitų įstatymų, reglamentuojančių ginčų, kylančių iš administracinių teisinių santykių, nagrinėjimą, nustatyta tvarka išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijai, arba administraciniam teismui.“

6.3.6. *23 straipsnio „Administracinės procedūros pradžia“ 1 dalis* – „Administracinę procedūrą pradeda viešojo administravimo subjekto vadovas arba jo įgaliotas pareigūnas, valstybės tarnautojas, kitas įstatymų nustatytą specialų statusą turintis fizinis asmuo, darbuotojas arba viešojo administravimo subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sudaryta komisija rašytiniu pavedimu per 3 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos.

6.3.7. *23 straipsnio „Administracinės procedūros pradžia“ 2 dalis* – „Draudžiama persiųsti (perduoti) skundą nagrinėti pareigūnui, valstybės tarnautojui, kitam įstatymų nustatytą specialų statusą turinčiam fiziniam asmeniui ar darbuotojui, o kai skundas dėl viešojo administravimo subjekto veiksmų ar neveikimo paduodamas aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, – viešojo administravimo subjektui ar jo struktūriniam padalinii, kurių veiksmai yra skundžiami.“

6.4. *Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – Taisyklės) (nauja redakcija nuo 2021 m. gruodžio 7 d.):*

6.4.1. *18 punktas* – „Prašymai ar skundai, pateikti žodžiu, į kuriuos galima atsakyti arba kuriais galima išspręsti asmeniui rūpimus klausimus iš karto arba ne vėliau kaip artimiausią institucijos darbo dieną, nepažeidžiant asmenų ar institucijos interesų, institucijoje gali būti neregistruojami, jeigu institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo nenustato kitaip. Asmenys, kurie kreipiasi su tokiais prašymais ar skundais, nepažeidžiant asmenų ar institucijos interesų, prašymą ar skundą priimančio institucijos darbuotojo sprendimu gali būti neidentifikuojami, jeigu institucijos

vadovas ar jo įgaliotas asmuo nenustato kitaip. Į tokius prašymus ar skundus turi būti atsakoma iš karto arba ne vėliau kaip artimiausią institucijos darbo dieną. Jeigu į žodžiu pateiktą prašymą ar skundą negalima atsakyti iš karto arba ne vėliau kaip artimiausią institucijos darbo dieną, asmeniui turi būti sudaroma galimybė išdėstyti prašymą ar skundą raštu arba, jeigu institucija sudaro galimybę, priimti prašymą ar skundą žodžiu, užfiksuoti ir saugoti jo turinį panaudojant garso ar garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo ir įrašymo priemones.

6.4.2. *28 punktas* – „Institucijos darbuotojas, jam institucijos suteiktu elektroninio pašto adresu ar kitomis institucijos naudojamomis elektroninių ryšių priemonėmis gavęs prašymą ar skundą, turi ne vėliau kaip artimiausią savo darbo dieną persiųsti jį institucijos administracijos padaliniui, vykdančiam dokumentų registravimo funkcijas, išskyrus atvejus, kai į prašymą ar skundą pagal kompetenciją galima atsakyti Taisyklių 18 punkte nustatytais terminais.“

6.4.3. *30 punktas* – „Prašymai ir skundai, išskyrus Taisyklių 18 punkte nurodytus prašymus ar skundus, tvarkomi ir apskaitomi atitinkamame institucijos dokumentų registre, laikantis Lietuvos vyriausiojo archyvaro priimtų teisės aktų, reglamentuojančių dokumentų valdymą, reikalavimų“.

6.4.4. *32 punktas* – „Prašymai ir skundai, išskyrus prašymus ir skundus, į kuriuos Taisyklių 18 punkte nustatyta tvarka galima atsakyti iš karto arba ne vėliau kaip artimiausią darbo dieną, turi būti išnagrinėjami per Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje nurodytus terminus.“

6.4.5. *42 punktas* – „Į prašymą ar skundą paprastai atsakoma tokiu būdu, koku buvo pateiktas prašymas ar skundas. Jeigu asmens prašyme ar skunde buvo nurodytas būdas, kuriuo asmuo pageidauja gauti atsakymą, atsakoma nurodytu būdu. Jeigu asmuo, pateikdamas prašymą ar skundą vietoje (institucijoje), aiškiai žodžiu nurodo pageidaujamą atsakymo gavimo būdą, asmenį aptarnaujantis institucijos darbuotojas tą informaciją užfiksuoja ir asmeniui yra atsakoma jo pageidautu būdu“.

6.5. Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo Vilniaus rajono savivaldybės administracijoje ir jos padaliniuose taisyklių, patvirtintų Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. A27(1)-1830 „Dėl Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo Vilniaus rajono savivaldybės administracijoje ir jos padaliniuose taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Savivaldybės asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės):

6.5.1. *16 punktas* – „Prašymai ir skundai, asmeniui atvykus į savivaldybę, gali būti pateikiami tiek raštu, tiek žodžiu. Prašymai žodžiu priimami tik tais atvejais, kai juos galima išnagrinėti ir išspręsti tuoj pat, nepažeidžiant asmens ir Savivaldybės interesų. Jei prašymo žodžiu negalima išnagrinėti tuoj pat, asmenį aptarnaujantis darbuotojas pasiūlo jį įforminti raštu“.

6.5.2. *23 punktas* – „Asmenų aptarnavimo klausimai, jų pageidavimu, gali būti derinami iš anksto telefonu ar kita ryšio priemone“.

6.5.3. *27 punktas* – „Savivaldybės administracijos padalinių darbuotojai, jiems Savivaldybės suteiktais elektroniniais pašto adresais, tiesiogiai gavę prašymą ar skundą, turi ne vėliau kaip artimiausią savo darbo dieną persiųsti jį Bendrajam skyriui registruoti, išskyrus atvejus, kai į prašymą ar skundą pagal kompetenciją galima atsakyti taisyklių 16 punkte nustatytais terminais“.

6.5.4. *33 punktas* – „Prašymų ir skundų, gautų tiesiogiai arba per pašto įstaigas ir adresuotų Savivaldybės vadovybei, registravimą ir perdavimą pagal kompetenciją organizuoja Bendrasis skyrius. Prašymai ir skundai, gauti tiesiogiai iš asmens ar atsiųsti paštu, tvarkomi ir apskaitomi atitinkame Savivaldybės dokumentų valdymo sistemos registre jų gavimo dieną, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną“.

6.5.5. *61 punktas* – „Į asmenų prašymus atsakoma valstybine kalba ir tokiu būdu, koku pateiktas prašymas, jeigu asmuo nepageidauja gauti atsakymo kitu būdu. [...]“

7. Apibendrinus Skundo tyrimo metu gautą informaciją (pažymos 5 punktas), teisinį reglamentavimą, pacituotą pažymos 6 punkte, susijusius su Savivaldybės administracijos atsakingų pareigūnų veiksmais (neveikimu), per teisės aktuose nustatytus terminus neišnagrinėjus Pareiškėjos 2024 m. rugsėjo 9 d. prašymo (reg. Nr. A34(1)-8804) ir pakartotinai el. paštu 2024 m. spalio 9 d. ir 2024 m. lapkričio 4 d. siųstų kreipimūsi (priminimų), kuriuose rašoma, kad atsakymas į teiktą prašymą vis dar nėra pateiktas, ir nepateikus atsakymų į juos, konstatuotina:

7.1. Pareiškėjos 2024 m. rugsėjo 9 d. prašymas Savivaldybėje gautas 2024 m. rugsėjo 9 d. (reg. Nr. A34(1)-8804). Prašymas pavestas nagrinėti Savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo (vyr. architekto) skyriaus vyriausiajam specialistui (pažymos 5.1 papunktis). Savivaldybės administracija atsakymą į Pareiškėjos 2024 m. rugsėjo 9 d. prašymą pateikė tik 2024 m. gruodžio 27 d. raštu Nr. A33(1)-15108 (pažymos 5.1, 5.4, 5.5 papunkčiai). Prašymo nagrinėjimo terminas pratęstas nebuvo (pažymos 5.4 papunktis).

7.2. 2024 m. spalio 9 d. ir 2024 m. lapkričio 4 d. el. paštu Pareiškėjos siųsti kreipimaisi, kuriais ji priminė dėl nepateikto Savivaldybės atsakymo ir vis ragino pateikti atsakymus į teiktą prašymą, iš esmės laikytini skundais dėl negaunamo atsakymo, dėl ko, pagal teisės aktų nuostatas, turėjo būti pradėta administracinė procedūra (pažymos 6.3.1, 6.3.3 papunkčiai), tačiau ši procedūra pradėta nebuvo. Kaip nurodė Savivaldybė rašte, šie kreipimaisi net nebuvo registruoti Savivaldybėje (nors neaišku, kodėl) (pažymos 5.2 papunktis). Kaip nurodo pati Pareiškėja ir kaip matyti iš prie Skundo pateikto 2024 m. lapkričio 4 d. el. laiško, adresuoto Savivaldybės pareigūnams jiems suteiktais tarnybiniais el. pašto adresais, 2024 m. lapkričio 4 d. el. paštu siūsta kreipimosi kopija taip pat buvo adresuota ir Savivaldybės vadovybei, tačiau, kaip minėta, šie kreipimaisi net nebuvo registruoti Savivaldybėje, kaip to reikalauja teisės aktų nuostatos (pažymos 6.3.4, 6.4.2, 6.5.3), kas laikytina netinkamu dokumentų tvarkymu Savivaldybėje.

7.3. Pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalį, viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, viešojo administravimo subjektas šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie tokį termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys (pažymos 6.3.3 papunktis).

7.4. Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo (vyr. architekto) skyriaus atsakingas pareigūnas, kuriam buvo nukreiptas nagrinėti 2024 m. rugsėjo 9 d. prašymas ir kuris buvo gavęs savo tarnybiniu el. pašto adresu pakartotinio Pareiškėjos 2024 m. lapkričio 4 d. kreipimosi kopiją, 2024 m. rugsėjo 9 d. prašymo per teisės aktuose nustatytą terminą neišnagrinėjo, o pakartotinai teikto 2024 m. lapkričio 4 d. kreipimosi kopijos nepersiuntė registruoti Savivaldybės dokumentų valdymo sistemoje. Atsakymas pateiktas praleidus Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą (pažymos 6.3.3 papunktis), todėl konstatuotina, kad Savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo (vyr. architekto) skyriaus atsakingas pareigūnas, nesilaikydamas teisės aktuose nustatytos asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo tvarkos ir terminų, pažeidė Pareiškėjos teisę į gerą viešąjį administravimą.

7.5. Savivaldybės rašte nurodytas paaiškinimas, kad su Pareiškėja Savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo (vyr. architekto) skyriaus atsakingas pareigūnas bendravo telefonu ir buvo pateikęs preliminarią informaciją, todėl „manyta, jog Pareiškėjai toks atsakymo būdas į jos Prašymą yra tinkamas ir Pareiškėjai aiškus bei priimtinas“ (pažymos 5.1, 5.3 papunkčiai), nepateisina Savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo (vyr. architekto) skyriaus atsakingo vyriausiojo specialisto neveikimo, nes nagrinėdamas Pareiškėjos 2024 m. rugsėjo 9 d. prašymą šis pareigūnas nesilaikė asmenų prašymų (skundų) nagrinėjimą reglamentuojančių teisės aktų. Kartu pabrėžtina, jog Savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo (vyr. architekto) skyriaus atsakingas vyriausiasis specialistas, net pakartotinai gavęs Pareiškėjos kreipimosi kopiją, nesiėmė aktyvių priemonių, kad kreipimasis būtų Savivaldybėje

užregistruotas, t. y. nepersiuntė jo Savivaldybės administracijos Bendrajam skyriui registruoti, kaip nustatyta Taisyklių 28 punkte (pažymos 6.4.2 papunktis) ir Savivaldybės asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 27 punkte (pažymos 6.5.3 papunktis), ir kuo skubiau būtų pateiktas Pareiškėjai atsakymas į 2024 m. rugsėjo 9 d. prašymą.

7.6. Pabrėžtina, kad, pagal Taisyklių 42 punktą, į prašymą ar skundą paprastai atsakoma tokiu būdu, koku buvo pateiktas prašymas ar skundas. Jeigu asmens prašyme ar skunde buvo nurodytas būdas, kuriuo asmuo pageidauja gauti atsakymą, atsakoma nurodytu būdu. Jeigu asmuo, pateikdamas prašymą ar skundą vietoje (institucijoje), aiškiai žodžiu nurodo pageidaujamą atsakymo gavimo būdą, asmenį aptarnaujantis institucijos darbuotojas tą informaciją užfiksuoja ir asmeniui yra atsakoma jo pageidautu būdu (pažymos 6.4.5 papunktis).

Savivaldybės asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 61 punkte (pažymos 6.5.5 papunktis) nustatyta, kad į asmenų prašymus atsakoma valstybine kalba ir tokiu būdu, koku pateiktas prašymas, jeigu asmuo nepageidauja gauti atsakymo kitu būdu.

7.7. Iš prie Skundo pateiktų duomenų nenustatyta, kad Pareiškėja būtų pageidavusi atsakymą į 2024 m. rugsėjo 9 d. teiktą prašymą gauti telefonu. Priešingai, prie Skundo pateikti Pareiškėjos el. paštu 2024 m. spalio 9 d. ir 2024 m. lapkričio 4 d. siūsti pakartotiniai kreipimaisi dėl nepateikto Savivaldybės atsakymo paneigia Savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo (vyr. architekto) skyriaus atsakingo pareigūno manymą, kad „Pareiškėjai toks atsakymo būdas į jos Prašymą yra tinkamas ir Pareiškėjai aiškus bei priimtinas“ (pažymos 5.1, 5.3 papunkčiai), ir patvirtina, kad Pareiškėja pageidavo gauti Savivaldybės atsakymą raštu.

Pažymėtina, kad, pagal Savivaldybės asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 23 punktą, telefonu gali būti derinami asmenų aptarnavimo klausimai (pažymos 6.5.2 papunktis). Pagal Taisyklių 18 punktą (pažymos 6.4.1 papunktį), į prašymą galima atsakyti iš karto arba galima išspręsti asmeniui rūpimus klausimus iš karto arba ne vėliau kaip artimiausią institucijos darbo dieną, kurie yra pateikti žodžiu, ir tai nepažeidžia asmenų ar institucijos interesų. Atkreiptinas dėmesys, kad teisės aktai nenumato atsakymo pateikimo telefonu būdo į raštu pateiktą asmens prašymą. Todėl Savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo (vyr. architekto) skyriaus atsakingo vyriausiojo specialisto veiksmai (neveikimas), kai teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais jis neparengė atsakymo į Pareiškėjo 2024 m. rugsėjo 9 d. prašymą, o vietoj to telefonu kreipėsi į Pareiškėją suteikti jai preliminarią informaciją, kaip nurodoma Savivaldybės rašte (pažymos 5.1 papunktis), yra netinkami ir neatitinkantys teisės aktų nuostatų (pažymos 6.3.4, 6.4, 6.5 papunkčiai), pažeidžiantys Pareiškėjos teisę į gerą viešąjį administravimą – laiku gauti atsakymą į pateiktą prašymą.

7.8. Savivaldybė raštu (pažymos 5.2 papunktis) nurodė, kad Pareiškėjos pakartotinai el. paštu 2024 m. spalio 9 d. ir 2024 m. lapkričio 4 d. siūsti kreipimaisi, gauti Savivaldybėje el. paštu, buvo neregistruoti, tačiau nepaaiškino, kodėl. Minėta, kad šių kreipimųsi neregistruojimas Savivaldybėje, kaip to reikalauja teisės aktų nuostatos (pažymos 6.3.4, 6.4.2, 6.5.3), laikytinas netinkamu dokumentų tvarkymu Savivaldybėje, pažeidžiančiu pačios Savivaldybės nustatytą tvarką (pažymos 6.5.3, 6.5.4 papunkčiai), todėl konstatuotinas Savivaldybės administracijos Bendrojo skyriaus atsakingų pareigūnų teisės aktų (pažymos 6.5 papunktis) nesilaikymas.

7.9. Pareiškėjos 2024 m. spalio 9 d. ir 2024 m. lapkričio 4 d. kreipimaisi, kaip nurodė rašte Savivaldybė, buvo nukreipti nagrinėti tam pačiam Savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo (vyr. architekto) skyriaus vyriausiajam specialistui, kuris laiku neišnagrinėjo Pareiškėjos 2024 m. rugsėjo 9 d. prašymo ir nepateikė Pareiškėjai atsakymo į jį. Pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 23 straipsnio nuostatas, draudžiama persiūsti (perduoti) skundą nagrinėti pareigūnui, valstybės tarnautojui, kitam įstatymų nustatytą specialų statusą turinčiam fiziniam asmeniui ar darbuotojui, o kai skundas dėl viešojo administravimo subjekto veiksmų ar neveikimo paduodamas aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, – viešojo administravimo subjektui ar jo struktūriniam padalinii, kurių veiksmai yra skundžiami (pažymos 6.3.7 papunktis). Pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnį, asmuo turi teisę apskusti viešojo administravimo subjekto vilkinimą atlikti jo kompetencijai priskirtus veiksmus šio įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį tam pačiam viešojo administravimo

subjektui. Viešojo administravimo subjektas, gavęs tokį skundą, per 3 darbo dienas turi pradėti administracinę procedūrą (pažymos 6.3.5, 6.3.6 papunkčiai). Pažymėtina, kad administracinė procedūra, kaip jau buvo minėta anksčiau, pradėta nebuvo.

8. Savivaldybės administracijos direktorius yra administracijos vadovas, kuris organizuoja Savivaldybės administracijos darbą, atsako už vidaus administravimą, įstatymų nustatyta tvarka priima į pareigas ir iš jų atleidžia Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis (pažymos 6.2.4 papunktis), todėl Savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už jam pavaldžių pareigūnų veiksmus (neveikimą), turi įgaliojimus imtis priemonių, kad šie pareigūnai visais atvejais veiktų pagal įstatymus ir kitus teisės aktus, o Savivaldybės administracijoje gautus prašymus nagrinėtų ir atsakymus teiktų laikydamiesi įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytų terminų. Akcentuotina, kad ir pats tuometis Savivaldybės administracijos direktorius, jam suteiktu tarnybiniu el. pašto adresu gavęs Pareiškėjos 2024 m. lapkričio 4 d. kreipimosi kopiją, kaip matyti iš šio kreipimosi turinio, nesiėmė priemonių, kad šis Pareiškėjos kreipimasis būtų pagal nustatytą tvarką (pažymos 6.5.3, 6.5.4 papunkčiai) persiųstas ir tinkamai užregistruotas Savivaldybėje bei nukreiptas vykdymui. Savivaldybės meras yra atsakingas už įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir Savivaldybės tarybos sprendimų tiesioginį įgyvendinimą; kontroliuoja ir prižiūri Savivaldybės viešojo administravimo institucijų, įstaigų ir įmonių vadovų veiklą, kaip jie įgyvendina įstatymus, Vyriausybės nutarimus ir Savivaldybės tarybos sprendimus (pažymos 6.2.1, 6.2.3 papunkčiai).

9. Seimo kontrolierė pabrėžia, kad atsakingo valdymo (gero viešojo administravimo) principas Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo yra pripažintas koordinuojančio ir determinuojančio konstitucinio teisinės valstybės principo dalimi, viena iš Lietuvos Respublikos Konstitucijos saugomų ir ginamų vertybių (Konstitucinio Teismo 1999 m. gegužės 11 d., 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimai, 2004 m. lapkričio 5 d. išvada).

Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (LVAT 2005 m. gegužės 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A10-655/2005). Tai reiškia, jog kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) bei gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.) (LVAT 2012 m. kovo 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A502-1605/2012).

LVAT 2010 m. gruodžio 6 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-1135/2010 yra nurodęs: „[...] konstitucinis valstybės įstaigų paskirties tarnauti žmonėms principas (Konstitucijos 5 str. 3 d.) suponuoja jų pareigą užtikrinti palankiausią žmogaus teisių įgyvendinimo režimą ir ginti bei saugoti šias teises, pačioms jų nepažeisti. Ši konstitucinė nuostata perkelta į Viešojo administravimo įstatymą. Spręsdamas įstatymo leidėjo pavestus uždavinius viešojo administravimo subjektas turi veikti taip, kad tie uždaviniai būtų įgyvendinti laiku, laikantis efektyvumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia ir kitų viešojo administravimo principų.“

10. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į Skundo tyrimo metu nustatytas aplinkybes, kad Savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo (vyr. architekto) skyriaus vyriausiasis specialistas nesilaikė asmenų prašymų nagrinėjimą reglamentuojančių teisės aktų (pažymos 6.3, 6.4, 6.5 papunkčiai) ir per 20 darbo dienų neišnagrinėjo 2024 m. rugsėjo 9 d. prašymo ir nepateikė Pareiškėjai atsakymo į jį, kaip yra nustatyta Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje, Taisyklių 32 punkte (pažymos 6.3.3, 6.4.4 papunkčiai), nepersiųstė pakartotinai gauto Pareiškėjos 2024 m. lapkričio 4 d. kreipimosi kopijos registruoti Savivaldybės administracijos Bendrajam skyriui, kaip yra nustatyta teisės aktuose (pažymos 6.4.2, 6.5.3 papunkčiai), atsakingi Savivaldybės administracijos Bendrojo skyriaus pareigūnai neužregistravo gautų pakartotinai Pareiškėjos pateiktų 2024 m. spalio 9 d. ir 2024 m. lapkričio 4 d. kreipimųsi ir pagal juos nebuvo pradėta administracinė procedūra, kaip yra nustatyta Lietuvos Respublikos viešojo administravimo

įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje (pažymos 6.3.1, 6.3.6 papunkčiai), tuo pažeidžiant Pareiškėjos teisę į gerą viešąjį administravimą, Pareiškėjos Skundas laikytinas pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAS

11. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia

X skundą dėl Vilniaus rajono savivaldybės administracijos atsakingų pareigūnų veiksmų (neveikimo), teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais neišnagrinėjus Pareiškėjos 2024 m. rugsėjo 9 d. prašymo, taip pat pakartotinai pateiktų 2024 m. spalio 9 d. ir 2024 m. lapkričio 4 d. kreipimusi ir nepateikus atsakymų į juos, pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERĖS REKOMENDACIJOS

12. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė Vilniaus rajono savivaldybės merui rekomenduoja:

12.1. atkreipti dėmesį į tai, kad Savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo (vyr. architekto) skyriaus vyriausiasis specialistas nesilaikė asmenų prašymų nagrinėjimą reglamentuojančių teisės aktų ir per teisės aktuose nustatytą 20 darbo dienų terminą neišnagrinėjo gauto Pareiškėjos 2024 m. rugsėjo 9 d. prašymo, nepratęsė jo nagrinėjimo termino, nepersiuntė pakartotinai gauto Pareiškėjos 2024 m. lapkričio 4 d. kreipimosi kopijos registruoti Savivaldybės administracijos Bendrajam skyriui, tuo pažeisdamas Pareiškėjos teisę į gerą viešąjį administravimą;

12.2. atkreipti dėmesį į tai, kad Savivaldybės administracijos atsakingi darbuotojai, tarp jų ir Savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo (vyr. architekto) skyriaus vyriausiasis specialistas, suteiktais tarnybiniais el. pašto adresais gavę Pareiškėjos pakartotinai pateiktus 2024 m. spalio 9 d. ir 2024 m. lapkričio 4 d. kreipimusis, jų nepersiuntė Savivaldybės administracijos Bendrajam skyriui, vykdančiam dokumentų registravimo funkcijas, kaip tai numatyta teisės aktuose, ir užtikrinti, kad ateityje Savivaldybės darbuotojas (-ai), jam (-iems) suteiktu tarnybiniu elektroninio pašto adresu ar kitomis institucijos naudojamomis elektroninių ryšių priemonėmis gavęs (-ę) asmens prašymą ar skundą, turi ne vėliau kaip artimiausią savo darbo dieną persiųsti jį Savivaldybės administracijos padaliniui, vykdančiam dokumentų registravimo funkcijas;

12.3. atkreipti dėmesį į tai, kad, pagal Pareiškėjos pakartotinai pateiktus 2024 m. spalio 9 d. ir 2024 m. lapkričio 4 d. kreipimusis, kurie iš esmės laikytini skundais, nebuvo pradėta administracinė procedūra, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 23 straipsnyje;

12.4. imtis priemonių užtikrinti, kad ateityje Savivaldybės administracijos pareigūnai, nagrinėdami asmenų prašymus (skundus), laikytusi teisės aktuose nustatytos tvarkos ir terminų, atsakymai į asmenų prašymus (skundus) būtų pateikiami tokiu būdu, koku jie buvo gauti, išskyrus atvejus, kai asmuo prašyme nurodo pageidaujama būdą gauti atsakymą, atsakymai būtų pateikiami nepažeidžiant 20 darbo dienų termino, esant pagrindui būtų priimami sprendimai dėl prašymų (skundų) nagrinėjimo termino pratęsimo ir asmenys apie tai būtų informuojami, pagal skundus dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) būtų pradedama administracinė procedūra ir priimamas administracinės procedūros sprendimas.

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**